

บทที่ 6

การปฏิบัติการ วงจรที่ 1

การศึกษารวบรวมข้อมูลปฏิบัติการแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะของชุมชนศิวนคร หมู่ที่ 8 ตำบลท้ายบ้านใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการดำเนินการวิจัย ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory action research: PAR) โดยในบทนี้จะแสดงการปฏิบัติการ ตามวงจรที่ 1 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การปฏิบัติการ (action) วงจรที่ 1

การจัดกิจกรรมโครงการร่วมใจพัฒนาชุมชนน่าอยู่ โครงการน้ำชีวภาพ และโครงการธนาคารขยะ เป็นการลงมือปฏิบัติตามแผนงานที่ได้วางเอาไว้ โดยต้องการความร่วมมือของประชาชนในการช่วยกันรักษาความสะอาดและการคัดแยกขยะ ในวันที่ 26 – 28 มิถุนายน 2553 บริเวณหมู่บ้านศิวนคร ตำบลท้ายบ้านใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยและคณะได้จัดเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

1. โครงการพัฒนาชุมชนน่าอยู่

การดำเนินกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชนน่าอยู่ในวันที่ 26 มิถุนายน 2553 นายกษิร พล ชุนเจริญ นายกเทศมนตรีตำบลบางปูเป็นประธานประกอบพิธีเปิดโครงการและกล่าวเปิดงานเพื่อแนะนำกิจกรรมโครงการ

1.1 การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะ

การอบรมให้ความรู้ก่อนการดำเนินกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชนน่าอยู่ โดยมีนายกธีรพล ชุนเจริญ ให้ความรู้และแจกเอกสารในเรื่องการจัดการขยะในชุมชน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือแนวทางที่ได้ร่วมกันวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาขยะ โดยการจัดกิจกรรมในครั้งนี้ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากทุกฝ่าย โดยในช่วงแรกขอการอบรม ผู้ให้ความรู้ได้เชิญชวนให้แต่ละหลังคาเรือนช่วยกันดำเนินกิจกรรมการพัฒนา และไปเจ้าหน้าที่เทศบาล รวมทั้งกลุ่มอาสาสมัครในชุมชนกระทำแบบอย่าง และร่วมกันทำกิจกรรมอย่างสนุกสนาน การที่มีกลุ่มอาสาสมัครทำให้เกิดการพูดคุย และกระตุ้นเชิญชวนให้ช่วยกันพัฒนา เก็บกวาดบ้านเรือนของตนเองให้สะอาด และเก็บขยะใส่ถุงดำอย่างมิดชิด เพื่อให้รถเทศบาลมารับไปกำจัด

1.2 ภาพการดำเนินกิจกรรมโครงการพัฒนาชุมชนน่าอยู่

การดำเนินกิจกรรมการพัฒนาชุมชนน่าอยู่ตามที่ได้วางแผนไว้ โดยเมื่อได้รู้จักประเภทของขยะ และการคัดแยกขยะได้อย่างถูกต้อง จึงร่วมกันสร้างพลังชุมชน โดยการร่วมกันเก็บกวาดขยะบริเวณชุมชนศิวนคร เช่น ช่วยกันเก็บกวาดขยะหน้าบ้านของตนและบริเวณชุมชนศิวนคร สวนเด็กเล่น สนาม ถนนหนทางภายในหมู่บ้านศิวนคร เป็นเวลา 2 วัน โดยประมาณ คือ วันที่ 26 – 27 มิถุนายน 2553 ดังรูปภาพต่อไปนี้

1) การช่วยกันเก็บกวาดขยะหน้าบ้านของตน และการจัดการสิ่งกีดขวาง

2) การช่วยกันเก็บกวาดขยะบริเวณสนามเด็กเล่น และพื้นที่รกร้าง

3) การตัดต้นไม้

จากการปฏิบัติงานตามวงจรที่ 1 พบว่า ปริมาณและองค์ประกอบขยะของชุมชนคิจะนคร มูลฝอยส่วนใหญ่เป็นเศษอาหาร เศษผัก ผลไม้ ใบไม้ รองลงมาได้แก่ ถุงพลาสติก ขวด แก้ว

2. โครงการน้ำชีวภาพ

การดำเนินกิจกรรมโครงการน้ำชีวภาพ ในวันที่ 28 มิถุนายน 2553 ณ ห้องประชุม คิจะมณิรมย์ของหมู่บ้านคิจะนคร ตำบลท้ายบ้านใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ โดยนางรัฐวิดี ปั้นศิริ ผู้อำนวยการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเทศบาลตำบลบางปู ประธานโครงการกล่าวเปิดงาน เพื่อแนะนำกิจกรรมโครงการ และนายศักดิ์ดา เรืองแสง สมาชิกเทศบาลตำบลบางปูที่ปรึกษามูลนิธิชุมชนคิจะนครให้ความรู้ในเรื่องความสำคัญและประโยชน์ของน้ำชีวภาพ

2.1 การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการทำน้ำชีวภาพ

การจัดอบรมการทำปุ๋ยชีวภาพในวันที่ 28 มิถุนายน 2553 โดยขยะครัวเรือนที่เป็นขยะเปียก จะดำเนินการอบรมด้วยผู้เชี่ยวชาญในการทำปุ๋ยชีวภาพ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ เช่น เป็นปุ๋ย ล้างห้องน้ำ ทำน้ำยาดับกลิ่น เทใส่ชักโครกและท่อน้ำทิ้ง เพื่อป้องกันการอุดตันของท่อ โดยเทศบาลจะสนับสนุนถังหมักและหัวเชื้อจุลินทรีย์ โดยในประเทศญี่ปุ่นมีคนบริโภคน้ำชีวภาพ เพราะสามารถปรับระดับสมดุลร่างกายได้ ผู้วิจัยและคณะทำงานได้อบรมและสาธิตการทำน้ำชีวภาพ โดยจัดสถานที่ในการคัดแยกขยะ จากนั้นเริ่มทำการผลิตน้ำชีวภาพ (ภาคผนวก)

2.2 ภาพการดำเนินกิจกรรมการทำน้ำชีวภาพ

3. โครงการธนาคารขยะ

การดำเนินกิจกรรมโครงการน้ำชีวภาพในวันที่ 28 มิถุนายน 2553 ณ ห้องประชุม ศิวะมณิรมย์ของหมู่บ้านศิวนคร ตำบลท้ายบ้านใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ โดยนางรัฐวิดี ปั้นศิริ ผู้อำนวยการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเทศบาลตำบลบางปู ประธานโครงการกล่าวเปิดงาน เพื่อแนะนำกิจกรรมโครงการ และนางเหง็กหงษ์ ลีระกุลรองปลัดเทศบาลตำบลบางปู ให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำธนาคารขยะ

3.1 การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับธนาคารขยะ

การจัดทำธนาคารขยะ เป็นการจัดอบรมบริหารจัดการขยะระดับชุมชน ในวันที่ 28 มิถุนายน 2553 เพื่อนำขยะกลับมาใช้ใหม่และสร้างรายได้ให้กับชุมชน เปลี่ยนขยะเป็นเศรษฐกิจ โดยชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยผู้วิจัยและคณะทำงานได้จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดตั้งธนาคารขยะ (ดังภาพผนวก)

3.2 ภาพการดำเนินกิจกรรมธนาคารขยะ

โดยสรุปภายหลังการจัดกิจกรรม ภายในระยะเวลา 1 ปีข้างหน้า ในชุมชนศิระนคร จะมีระบบการจัดการขยะที่เหมาะสมและถูกวิธี เพื่อสุขภาพของชุมชนที่ดีในวันข้างหน้า สามารถลดปัญหาโลกร้อนหรือปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน